

Referat fra møte i Overvåkingsgruppen 19. september 2019

Video, Tromsø, Trondheim, Bergen, Austevoll, Oslo

Utkast 09.12.19, til godkjenning 12.12.19

Deltagere:

Navn	Institusjon
Hilde Kristin Skjerdal	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
Modulf Overvik	Fiskeridirektoratet
Øystein Leiknes	Miljødirektoratet
Kristine Orset Stene	Miljødirektoratet, miljøstatus.no
Eldbjørg S. Heimstad	NILU
Svein-Håkon Lorentsen	NINA
Norman Green	NIVA
Hanne Johnsen	Norsk Polarinstitut
Cecilie von Quillfeldt	Norsk Polarinstitut
Gro I, van der Meeren	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Margaret McBride	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Sylvia Frantzen	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Anne Kirstine Frie	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Josefina Johansson	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Bjørn Einar Grøsvik	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Per Arneberg	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat

Utsendt dagsorden godkjent.

18. Referat fra forrige møte. Utkast ble sendt ut før møtet og innspill tatt under møtet. Referat ble godkjent på sirkulasjon etter dette (vedlagt)

19. Informasjonssaker

- **Fra sekretariatet:** Solveig Eide, student ved Universitetet i Tromsø, deltar som praktikant i Overvåkingsgruppens arbeid høsten 2019.
- **Fra redaksjonen i miljøstatus.no**
 - I. Miljøstatus.no ble lansert med ny utforming 26. juni. Innholdet er det samme og den grunnleggende oppbygningen den samme og stoffet ligger nå som en del av Miljødirektoratets plattform. Ingressene er forkortet. Det er litt vanskeligere å finne

havindikatorene nå. De fleste grafene er på plass i den nye løsningen, men ikke alle, og det ble drøftet hvordan de kan komme på plass gjennom reserveløsninger. Blant annet er det ikke på plass en løsning for å vise variasjonsmål, og det ble fra gruppen nevnt at det er viktig at dette løses.

- **Fra Faglig forum (Miljødirektoratet)**
 - I. Faglig grunnlag for revisjon og oppdatering av forvaltningsplanene ble levert 30. april. Det ble avholdt en innspillskonferanse 28. mai, hvor blant annet hovedfunnene fra Overvåkingsgruppens statusrapporter ble presentert.
 - II. Til faglig grunnlag gjenstår noe arbeid med vurdering av kandidatområder for sårbare og verdifulle områder. Det blir avholdt et arbeidsmøte 1. oktober om dette og endelig anbefaling gis etter møtet. Videre skal Faglig forums arbeidsprosess rundt utarbeidelse av faglig grunnlag evalueres og relevante tiltak iverksettes før utarbeidelse av faglig grunnlag for neste oppdatering og revisjon.
- **Om andre overvåkingsinitiativ**
 - I. MSFD, OSPAR og JAMP: Miljødirektoratet
 - a) I OSPAR arbeides det med utvikling av ny strategi for årene 2020-2030. Dette skal behandles på ministermøte i 2020. Sentrale elementer i den nye strategien er felles overvåking og datainnsamling.
 - b) I OSPAR arbeides det mot Quality Status Report (QRS) 2023. Utvikling og etablering av indikatorer er sentralt nå. I Norge er det tett samarbeid mellom Miljødirektoratet og HI om dette.
 - c) OSPAR sin arbeidsgruppe for havforsuring har som mål å etablere felles indikatorer som skal brukes i QRS 2023. Overvåkingen i Norge dekker behovet til disse indikatorene.
 - d) OSPAR og HELCOM avholdt en felles workshop om bifangst av sjøpattedyr og sjøfugl 3.-5. september.
 - II. MOSJ, CBMP og norsk-russisk overvåking av Barentshavet: NP
 - a) MOSJ
 - a) I anledning av at det er 20 år siden MOSJ ble etablert, vil det bli holdt en jubileumskonferanse 9. oktober.

b) Det ble avholdt fagmøte 7. mai om kulturminner og vil bli avholdt nytt fagrådsmøte 8. oktober.

b) CBMP

a) Det avholdes et scopingmøte på Grønland i begynnelsen av november. Adaptiv overvåking er tatt inn som nytt element i strategien til CBMP.

c) Norsk-Russisk overvåking av Barentshavet

a) Innen det norsk-russiske havmiljøsamarbeidet koordinerer NP fra norsk side prosjektene Hav 1, Hav 2 og Hav 3 og er med i Hav 5.

b) I vår var det møte hos KLD sammen med de russiske samarbeidspartnerne der veien videre ble planlagt.

c) Hav 3 er sammenligningsbart med OVG og formålet er å utvikle samordnet økosystembasert overvåking av Barentshavet. Det jobbes med følgende indikatorer i Hav 3:

- Sjøfugl
- Forurensning
- Isavhengige arter
- Sårbare og truede arter
- Fremmede arter og dørstokkarter som er nytt.

III. Eventuelle øvrige overvåkingsinitiativ: Alle

a) DSA

a) Tokt til den sunkne ubåten Komsomolets er gjennomført. Det er målbare utslipp av noe radioaktivitet fra båten, og det er tatt prøver for videre analyser

b) NIVA

a) Innen OSPARs JAMP bidrar Norge med prosjektet «Contaminants in coastal waters of Norway» (MILKYS). Dette omfatter i dag overvåking av miljøgifter i blåskjell, snegl, torsk og skrubbe hvert år. Årsrapport for undersøkelser gjort i 2018 (og noen prøver tatt i januar 2019) blir sannsynligvis offentliggjort før jul. Denne rapporten

inkluderer resultater fra supplerende analyser av dekloraner i torskelever fra fem stasjoner langs kysten inkludert Svalbard. Rapporten presenterer også resultatene fra PFAS-analyser i lagrede torskelever fra indre Oslofjord tatt i perioden 1990 til 2000, før PFAS ble inkludert for regelmessige undersøkelser under MILKYS.

b) En rapport om mikroplast i muslinger fra ulike kystområder i Norden ventes offentligjort i januar 2020.

- **Om arbeid i ICES rettet mot økosystembasert forvaltning. HI**

- I. Det har vært møte i arbeidsgruppen WGCERP (Working Group on Common Ecosystem Reference Points). Gruppen ser på eksisterende og nye forslag på hvordan det kan etableres referanseverdier for økosystemindikatorer som kan brukes i fiskeriforvaltningen. Om det etter hvert resulterer i robuste og/eller målbare grenseverdier eller målverdier, kan det tenkes foreslått for bruk inn i arbeidsgruppene som gjør helhetlige økosystemvurderinger samt andre grupper i ICES. Det kan bli aktuelt å trekke inn eksempler på forvaltningsplanindikatorer i arbeidsgruppas arbeid.

20. Innspill om valg av metode for fagsystem for vurdering av økologisk tilstand.

Miljødirektoratet har bedt sekretariatet i Overvåkingsgruppen om å innhente innspill fra direktoratene i gruppen om valg av metode i fagsystem for vurdering av økologisk tilstand. Saken ble derfor tatt opp på dette møtet. Det ble gitt en orientering fra sekretariatet i Overvåkingsgruppen om de to foreslåtte metodene, fagpanelmetoden og indeksmetoden, samt en drøftelse av de to metodene (presentasjon vedlagt). Sekretariatet anbefalte at fagpanelmetoden legges til grunn for den videre utviklingen av fagsystemet. Svein-Håkon Lorentsen (NINA) mente at sekretariatets fremstilling var for lite balansert og i favør av fagpanelmetoden og at en balansert fremstilling av saken ville krevd at også en person som har arbeidet med indeksmetoden fikk legge frem et alternativt syn. Svein-Håkon mente derfor at saken ikke kunne behandles videre med innspill fra direktoratene i gruppen. Tre av direktoratene (Oljedirektoratet, Fiskeridirektoratet og Norsk Polarinstitutt) hadde gjort seg opp en mening om metodevalg før møtet og dermed uavhengig av fremstillingen av saken på møtet. Disse direktoratene leverte derfor innspill (Oljedirektoratet var ikke representert på møtet, men hadde levert skriftlig innspill før møtet). Alle tre direktoratene anbefaler at fagpanelmetoden legges til grunn for den videre utviklingen av

fagsystemet (innspillene er vedlagt). Det ble videre foreslått å avholde et ekstraordinært møte i Overvåkingsgruppen der de to direktoratene i gruppen som enda ikke har sagt sin mening om metodevalget (Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet og Sjøfartsdirektoratet) får mulighet til å gjøre dette og der det gis en fremstilling av de to metodene der begge arbeidsgruppene (for hhv fagpanel og indeks) er til stede og kan presentere. **Vedtak: Det inviteres til et ekstraordinært møte i Overvåkingsgruppen som beskrevet i teksten ovenfor der de direktoratene i gruppen som enda ikke har sagt sin mening om metodevalget får mulighet til å gjøre dette.**

- 21. Rammeverk for å inkorporere fagsystem for vurdering av økologisk tilstand inn i Overvåkingsgruppens arbeid med vurdering av miljøtilstand.** Svein-Håkon (NINA) foreslo her at det bør lages to forslag for hvordan dette kan gjøres, ett basert på fagpanelmetoden og ett basert på indeksmetoden, og der forslaget basert på indeksmetoden lages av gruppen som har arbeidet med denne metoden og at det gjøres i dialog med sekretariatet i Overvåkingsgruppen. **Vedtak: Det utarbeides to ulike forslag for hvordan fagsystem for vurdering av økologisk tilstand kan inkorporeres i Overvåkingsgruppens arbeid med vurdering av miljøtilstand.**
- 22. Miljøstatusrapport for 2020.** Det var foreslått at det i Overvåkingsgruppens statusrapport for 2020 (som skal handle om Barentshavet) prøves ut hvordan fagsystem for vurdering av økologisk tilstand kan brukes i rapporteringen og at forslag til hvordan dette kan gjøres legges frem på Overvåkingsgruppens møte 12. desember. Etter innspill fra Svein-Håkon (NINA) ble dette vedtaket justert til: **De to forslagene om hvordan henholdsvis fagpanelmetoden og indeksmetoden kan inkorporeres i Overvåkingsgruppens arbeid med vurdering av miljøtilstand legges til grunn for utprøving av fagsystem for vurdering av økologisk tilstand i Overvåkingsgruppens miljøstatusrapport for 2020.**
- 23. Faglig innlegg:** Lars Anders Breivik fra Meteorologisk institutt orienterte om hva instituttet kan bidra med til Overvåkingsgruppens arbeid. Presentasjonen er vedlagt.
- 24. Eventuelt.** Ingen saker.
- 25. Neste møter.** 12. desember (video)

Vedlegg

Godkjent referat fra møte 24.-25. april 2019

Referat møte i
Overvåkingsgruppe

Sak 20, presentasjon fra sekretariatet om metoder og metodevalg for fagsystem økologisk tilstand	 Fagsystem 19.09.19.pdf
Sak 20, innspill fra Oljedirektoratet, Fiskeridirektoratet og Norsk Polarinstituttt om metodevalg for fagsystem økologisk tilstand	 [360.443744]Innspill fagsystem økologisk
Sak 23, presentasjon fra Lars Anders Breivik, Meteorologisk institutt	 havovervåkning-me t 19.09.19.pdf